

BỨC TRANH XUẤT NHẬP KHẨU VÀ ĐẦU TƯ CỦA VIỆT NAM NĂM 2023

Về bức tranh xuất nhập khẩu Việt Nam năm 2023

● Tình hình xuất nhập khẩu chung

Dưới tác động của tình hình suy giảm, lạm phát diễn biến phức tạp trên toàn cầu, xuất nhập khẩu của Việt Nam trong năm 2023 gặp nhiều khó khăn, với những kết quả đạt được không như kỳ vọng. Cụ thể, theo Tổng cục Thống kê, tổng kim ngạch xuất nhập khẩu của Việt Nam giảm 6,6% so với năm 2022, chỉ đạt 683 tỷ USD, trong đó xuất khẩu đạt 355,5 tỷ USD (giảm 4,4%) và nhập khẩu đạt 327,5 tỷ USD (giảm 8,9% so với năm 2022). Kể từ lần giảm cuối vào năm 2009 với mức giảm 11,4% (trong đó xuất khẩu giảm 8,9% và nhập khẩu giảm 13,3%), đây là lần đầu tiên kim ngạch xuất nhập khẩu của Việt Nam mới lại ghi nhận sự sụt giảm.

Bức tranh tương đối ảm đạm của xuất nhập khẩu Việt Nam năm 2023 vẫn có điểm sáng, đó là mức xuất siêu kỷ lục của Việt Nam với 28 tỷ USD. Trong đó, khu vực có vốn đầu tư nước ngoài xuất siêu 49,74 tỷ USD, còn khu vực kinh tế trong nước lại nhập siêu 21,74 tỷ USD.

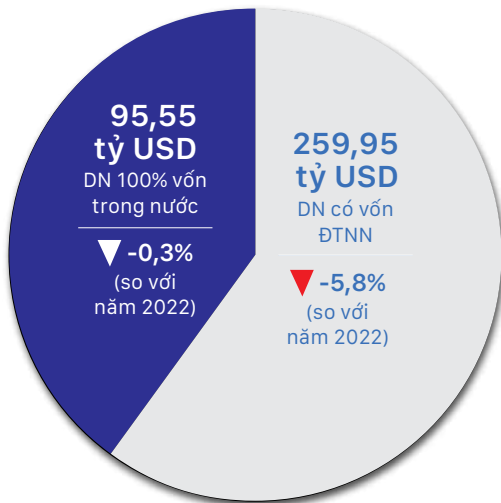
Trong năm 2023, khu vực có vốn đầu tư nước ngoài vẫn tiếp tục giữ vai trò chủ chốt trong các hoạt động thương mại của Việt Nam với xuất khẩu đạt 259,95 tỷ USD, chiếm 73,1% tổng kim ngạch xuất khẩu và nhập khẩu đạt 210,21 tỷ USD, chiếm 64,2% tổng kim ngạch nhập khẩu của cả nước.



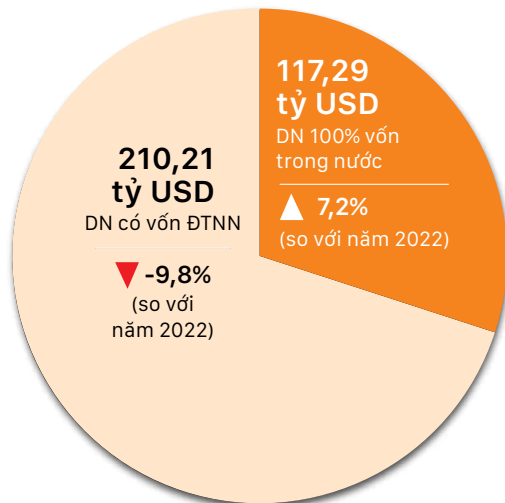


Kim ngạch xuất nhập khẩu của Việt Nam đầu năm 2023

Tỷ lệ xuất khẩu theo loại hình vốn doanh nghiệp (tỷ USD)



Tỷ lệ nhập khẩu theo loại hình vốn doanh nghiệp (tỷ USD)



Nguồn: Tổng cục Thống kê



● Tình hình xuất nhập khẩu theo mặt hàng

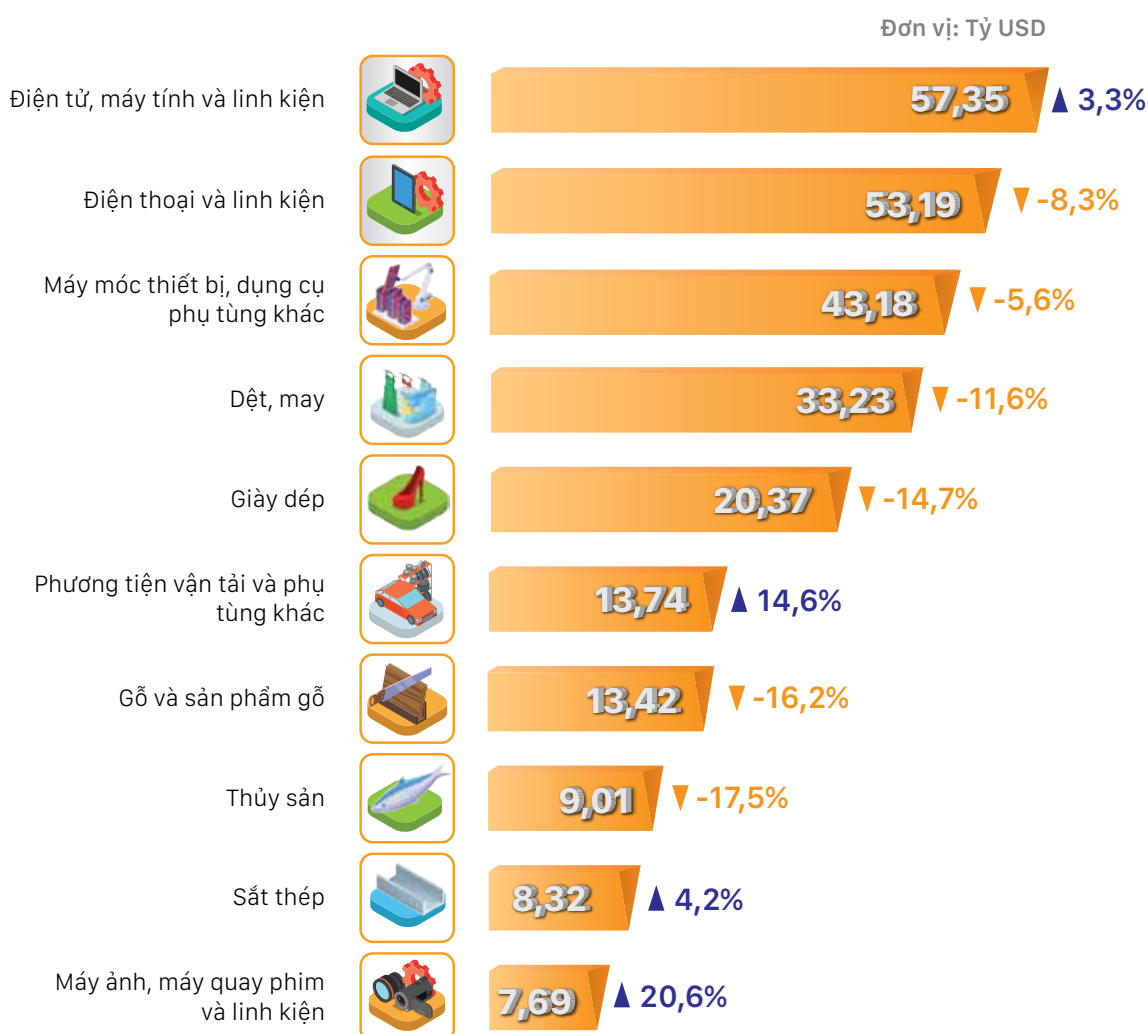
Về xuất khẩu, trong năm 2023, có 35 mặt hàng đạt kim ngạch xuất khẩu trên 1 tỷ USD (chiếm 93,6% tổng kim ngạch xuất khẩu), trong đó có 7 mặt hàng xuất khẩu có giá trị trên 10 tỷ USD (chiếm 66% tổng kim ngạch xuất khẩu của cả nước).

Tình trạng thiếu đơn hàng, đặc biệt trong những tháng đầu năm, khiến cho xuất khẩu nhiều mặt hàng trọng điểm của Việt Nam trong năm 2023 bị ảnh hưởng đáng kể. 6/10 mặt hàng xuất khẩu top đầu ghi nhận sự sụt giảm từ 5-17% so với năm trước, trong đó thủy sản và gỗ là hai nhóm sản phẩm bị ảnh hưởng nhiều nhất với giá trị xuất khẩu lần lượt giảm 17,5% và 16,2%.

Tuy vậy, tính chung cả năm mức giảm trong kim ngạch xuất khẩu các mặt hàng này đã được cải thiện đáng kể nhờ những kết quả xuất khẩu tích cực trong những tháng cuối năm 2023.

Trong top 10 sản phẩm xuất khẩu chủ lực năm 2023, phương tiện vận tải, phụ tùng và máy ảnh, máy quay phim là các nhóm hàng vẫn duy trì được mức tăng trưởng tốt, lần lượt là 14,6% và 20,6%.

Tốp 10 sản phẩm xuất khẩu chủ lực của Việt Nam năm 2023



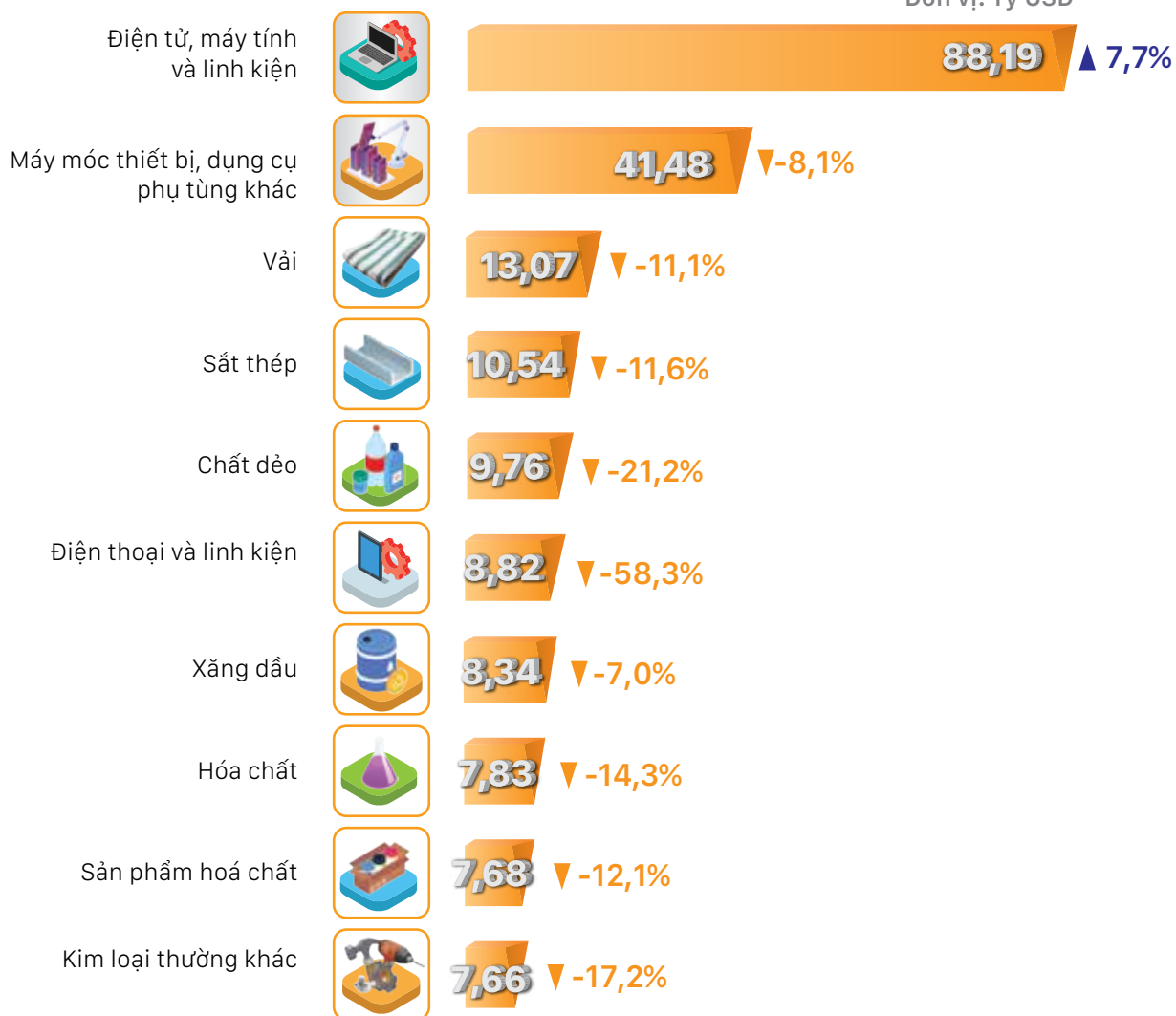
Nguồn: Tổng cục Thống kê

Về *nhập khẩu*, 9/10 sản phẩm nhập khẩu chủ lực của Việt Nam năm 2023 giảm so với năm trước (đa số giảm trên 10%), trong đó điện thoại và linh kiện là nhóm hàng có kim ngạch nhập khẩu giảm mạnh nhất (giảm 58,3%).

Tuy nhiên, kết quả này thực tế đã lạc quan hơn đáng kể so với hồi đầu năm nhờ vào sự cải thiện đáng kể của kim ngạch nhập khẩu giai đoạn cuối năm, trong đó đáng chú ý nhất là sản phẩm điện tử, máy tính với sự bật tăng trở lại, đạt mức tăng cả năm là 7,7% (từ mức giảm 9,3% trong 6 tháng đầu năm 2023).

Tốp 10 sản phẩm nhập khẩu chủ lực của Việt Nam năm 2023

Đơn vị: Tỷ USD



Nguồn: Tổng cục Thống kê

● Tình hình xuất nhập khẩu theo thị trường

Trong năm 2023, mặc dù có sự giảm sút trong kim ngạch trao đổi thương mại, Trung Quốc, Hoa Kỳ, Hàn Quốc, ASEAN, EU, Nhật Bản vẫn giữ vị thế là các đối tác thương mại lớn nhất của Việt Nam.

Về xuất khẩu, Hoa Kỳ tiếp tục là thị trường xuất khẩu lớn nhất của Việt Nam, chiếm 27,2% tổng kim ngạch xuất khẩu của cả nước với giá trị xuất khẩu đạt 96,8 tỷ USD (giảm so với mức 29,3% và 109,1 tỷ USD năm 2022). Mặc dù xuất khẩu của Việt Nam sang Hoa Kỳ đã có sự cải thiện trong những tháng cuối năm nhưng tính chung kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam sang thị trường này trong năm 2023 vẫn giảm 11,6% so với năm trước. Tuy vậy, cán cân thương mại của Việt Nam với Hoa Kỳ vẫn duy trì trạng thái thặng dư ở mức cao với kim ngạch xuất siêu là 83 tỷ USD (trong đó kim ngạch xuất khẩu gấp 7 lần kim ngạch nhập khẩu).

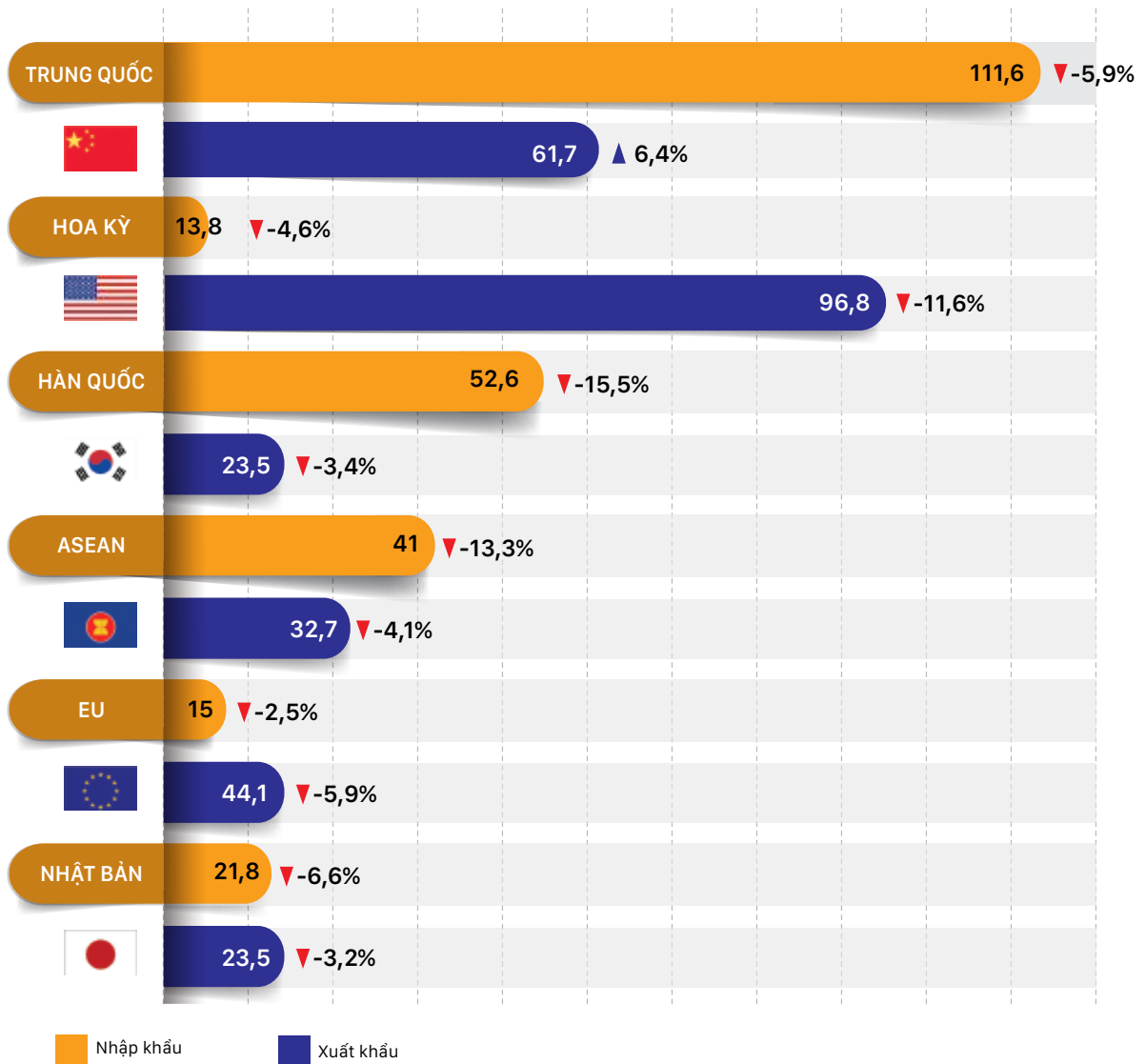
Sau Hoa Kỳ, Trung Quốc là thị trường xuất khẩu lớn thứ 2 của Việt Nam với kim ngạch xuất khẩu năm 2023 đạt 61,7 tỷ USD, tăng 6,4% so với năm trước. Đây là trường hợp duy nhất trong топ 5 thị trường xuất khẩu trọng điểm của Việt Nam có kim ngạch xuất khẩu tăng trong năm nay.

Về nhập khẩu, Trung Quốc vẫn là nguồn cung hàng hóa lớn nhất của Việt Nam, với kim ngạch nhập khẩu đạt 111,6 tỷ USD, chiếm 34,1% tổng nhập khẩu của cả nước. Mặc dù đã có sự cải thiện đáng kể so với nửa đầu năm 2023, giá trị nhập khẩu hàng hóa của Việt Nam từ Trung Quốc cả năm 2023 vẫn giảm 5,9% so với năm trước. Trung Quốc là nguồn nhập siêu lớn nhất của Việt Nam, với mức thâm hụt thương mại giữa hai nước đạt gần 50 tỷ USD (trong đó nhập khẩu gần gấp đôi xuất khẩu).

Sau Trung Quốc, Hàn Quốc là thị trường nhập khẩu hàng hóa lớn thứ 2 của Việt Nam với tổng giá trị nhập khẩu đạt 52,6 tỷ USD, chiếm 16,1% tổng nhập khẩu hàng hóa của cả nước. Như vậy, chỉ hai thị trường Trung Quốc và Hàn Quốc đã chiếm hơn phân nửa hàng hóa nhập khẩu vào Việt Nam năm 2023.



Các thị trường xuất nhập khẩu trọng điểm của Việt Nam năm 2023



Nguồn: Tổng cục Thống kê



Về bức tranh thu hút đầu tư nước ngoài năm 2023

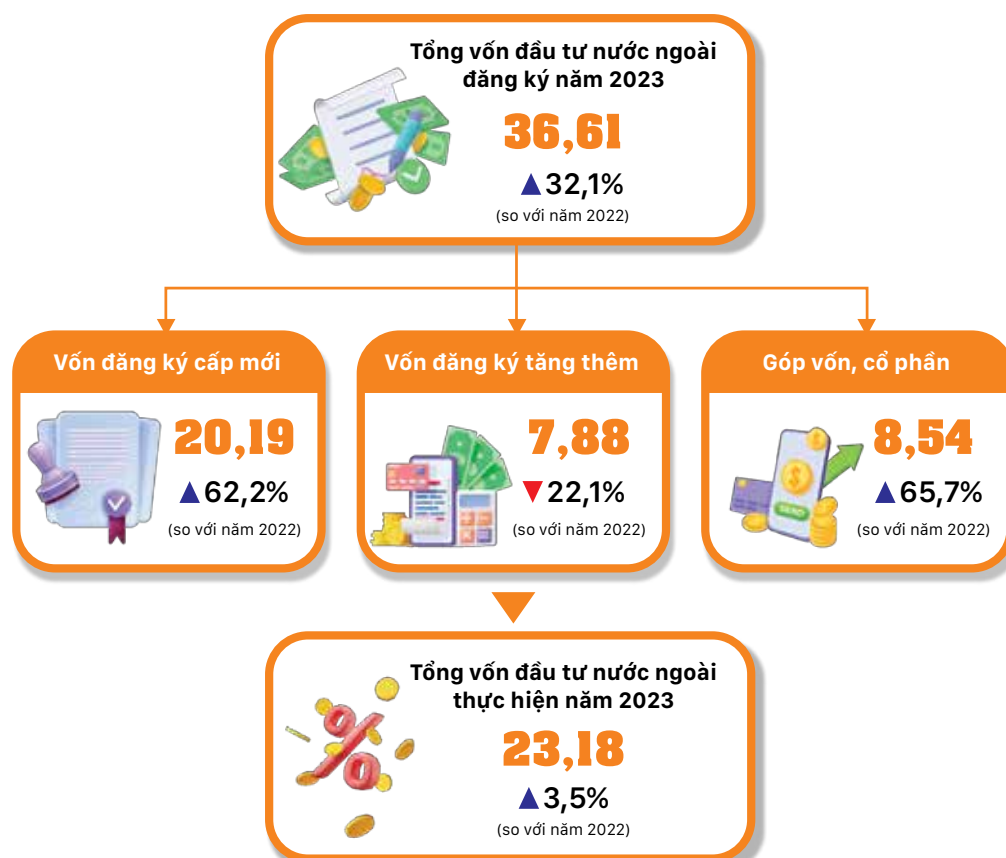
● Tình hình thu hút đầu tư nước ngoài chung

Theo Bộ Kế hoạch và Đầu tư, tổng vốn đầu tư nước ngoài vào Việt Nam năm 2023 đạt 36,61 tỷ USD, tăng 32,1% so với năm trước.

Có thể nói 2023 là năm thành công trong thu hút đầu tư nước ngoài vào Việt Nam khi vốn đầu tư đăng ký mới và vốn đầu tư gián tiếp (góp vốn, mua cổ phần) đều đạt mức tăng trưởng ấn tượng. Cụ thể, tổng vốn đăng ký cấp mới tại Việt Nam trong năm 2023 đạt 20,19 tỷ USD, tăng 62,2% so với năm 2022; vốn góp, mua cổ phần cũng tăng mạnh 65,7%, đạt 8,54 tỷ USD. Với các dự án đang hoạt động, phần vốn điều chỉnh tăng thêm đạt 7,88 tỷ USD, giảm 22,1% so với năm 2022, tuy nhiên số dự án điều chỉnh trong năm 2023 lại tăng 14%.

Về mức vốn giải ngân thực tế, mặc dù có sự sụt giảm liên tiếp trong 5 tháng đầu năm, tổng vốn đầu tư nước ngoài thực hiện của Việt Nam trong cả năm 2023 vẫn cán đích với thành tích kỷ lục 23,18 tỷ USD, tăng 3,5% so với năm 2022.

Tình hình thu hút đầu nước ngoài của Việt Nam năm 2023



Nguồn: Bộ Kế hoạch và Đầu tư

● **Tình hình thu hút đầu tư nước ngoài theo địa phương**

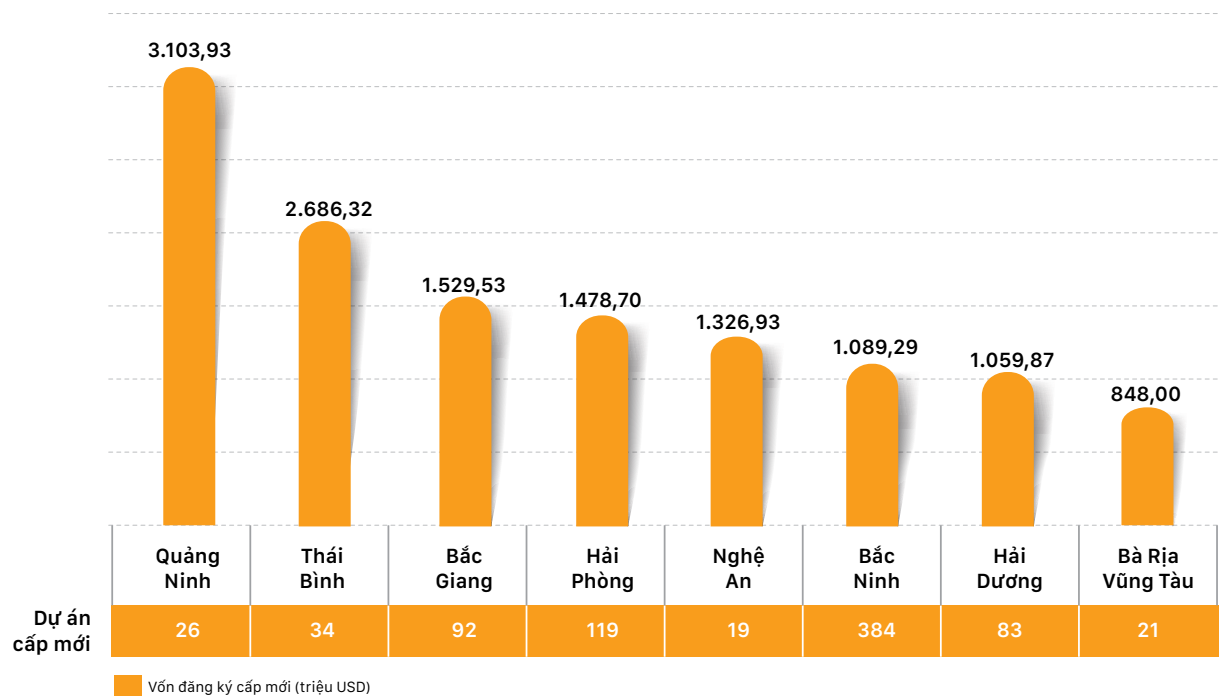
Năm 2023, Quảng Ninh là địa phương dẫn đầu cả nước về số vốn đầu tư đăng ký mới với 3,1 tỷ USD cho 26 dự án, chiếm 15,4% tổng số vốn FDI đăng ký mới của cả nước. Một số dự án đầu tư mới nổi bật tại Quảng Ninh trong năm 2023 có thể kể đến là Tổ hợp công nghệ tế bào quang điện Jinko Solar Hải Hà Việt Nam (tổng vốn đăng ký 1,5 tỷ USD), Dự án nhà máy Liteon Quảng Ninh (tổng vốn đăng ký 690 triệu USD)...

Thống kê của Bộ Kế hoạch và Đầu tư cho thấy các dự án đầu tư mới tại Việt Nam trong năm nay dù đa số vẫn tập trung vào các tỉnh, thành phố vốn có nhiều lợi thế trong thu hút FDI như Quảng Ninh, Hải Phòng, Bắc Ninh... nhưng đã từng bước có sự phân bổ đa dạng hơn ở các địa phương khác nhau trong cả nước. Trong топ các địa phương có số vốn đầu tư đăng ký mới cao, xuất hiện nhiều cái tên mới như Thái Bình, Nghệ An, Hải Dương....

Đáng chú ý, Thái Bình dù lần đầu lọt vào danh sách nhưng đã xếp vị trí thứ 2 trong số các tỉnh thành thu hút FDI nhiều nhất cả nước với tổng số vốn đầu tư đăng ký là 2,69 tỷ USD cho 34 dự án mới, trong đó có Dự án nhà máy điện khí LNG với tổng số vốn đầu tư 1,99 tỷ USD – dự án lớn nhất mà tỉnh này từng ghi nhận.

Ngoài Quảng Ninh và Thái Bình, 5 tỉnh thành khác bao gồm Bắc Giang, Hải Phòng, Nghệ An, Bắc Ninh, Hải Dương cũng thu hút được hơn 1 tỷ USD vốn đầu tư đăng ký mới trong năm 2023.

Tốp 8 địa phương có số vốn FDI đăng ký mới nhiều nhất tại Việt Nam năm 2023



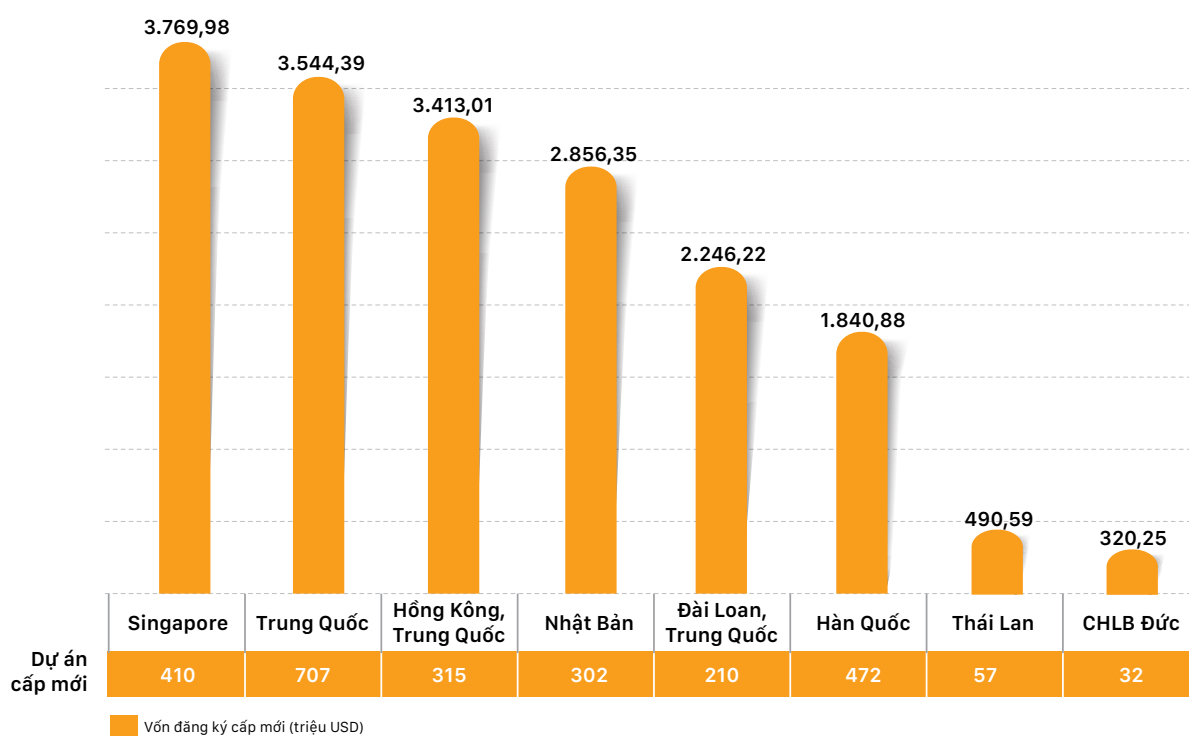
Nguồn: Bộ Kế hoạch và Đầu tư

● Tình hình thu hút đầu tư nước ngoài theo nguồn đầu tư

Năm 2023, các nguồn đầu tư lớn nhất vào Việt Nam vẫn đến từ các nhà đầu tư châu Á như Singapore, Trung Quốc, Nhật Bản, Đài Loan (Trung Quốc), Hàn Quốc... Tình hình này không có thay đổi nào đáng kể so với thông lệ nhiều năm nay.

Singapore là quốc gia có số vốn đăng ký cấp mới nhiều nhất tại Việt Nam trong năm 2023 với tổng giá trị 3,77 tỷ USD cho 410 dự án mới, chiếm 18,7% tổng vốn đăng ký cấp mới của cả nước. Sau Singapore, Trung Quốc và Hồng Kông, Trung Quốc là 02 đối tác đầu tư lớn thứ 2 và thứ 3 vào Việt Nam trong năm 2023 với tổng vốn đăng ký cấp mới lần lượt là 3,54 tỷ USD cho 707 dự án và 3,4 tỷ USD cho 315 dự án đầu tư mới.

Tốp 8 đối tác có số vốn FDI đăng ký mới nhiều nhất tại Việt Nam năm 2023



Nguồn: Bộ Kế hoạch và Đầu tư

